

OSLO TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 01.09.2015 i Oslo tingrett

Saksnr.: 15-067093TVI-OTIR/05

Dommer: Tingrettsdommer Jon Østensvig

1 Warner Bros. Entertainment Norge AS

2 SF Norge AS

3 Nordisk Film Distribusjon AS

4 Fox-Paramount Home Entertainment ANS

5 Universal Sony Pictures Home Entertainment Nordic AB

6 Disney Entertainment Inc.

7 Paramount Pictures Corporation

8 Columbia Pictures Industries Inc.

9 Twentieth Century Fox Film Corporation

10 Universal City Studios Productions LLLP

11 Warner Bros. Entertainment Inc.

12 Norsk forening for komponister og tekstforfattere (NOPA)

Prosessfullmektig for alle saksøkerne, advokat Rune Ljostad

Rettslig medhjelper for alle saksøkerne, Advokat Hanne Kjersti Ulleren,

<u>Partshjelpere</u>

- 1 Norsk Videogramforening
- 2 Videobransjens Felleskontor AS
- 3 Norske Filmdistributørers Forening

Prosessfullmektig for partshjelperne, advokat Rune Ljostad

Rettslig medhjelper for partshjelperne, advokat Hanne Kjersti Ulleren

mot

- 1 Telenor Norge AS
- 2 NextGenTel AS
- 3 Get AS
- 4 Altibox AS
- 5 TeliaSonera Norge AS
- 6 TeliaSonera AS
- 7 HomeNet AS
- 8 Ice Norge AS
- 9 Hans Fredrik Lennart Neij, innehaver av The Pirate Bay
- 10 Supavadee Trakunroek, innehaver av The Pirate Bay
- 11 Innehaver av Extratorrent
- 12 Abubakr Bakrie, innehaver av Viooz
- 13 Bein Aime Investments Ltd, innehaver at Primewire
- 14 Innehaver av Swefilmer
- 15 Innehaver av DreamfilmHD
- 16 Innehaver av Movie4k

Prosessfullmektig advokat Rune Opdahl

KJENNELSE

Saken gjelder en begjæring fra flere rettighetshavere til film- og musikkverk om at retten skal pålegge flere internettilbydere å blokkere tilgangen til sju nettsteder der opphavsrett krenkes, jf. åndsverkloven § 56c flg.

1 Sakens bakgrunn

Oslo tingrett mottok den 23. april 2015 en begjæring fra saksøkerne nr. 1 til 12 – heretter kalt rettighetshaverne – ved advokat Rune Ljostad. Rettighetshaverne anmodet retten om å gi pålegg som omtalt i åndsverkloven § 56c flg. til de saksøkte nr. 1 til 8, som her omtales som internettilbyderne, jf. åndsverkloven § 56d første setning. Pålegget skal omfatte hindring eller vanskeliggjøring av brukernes tilgang til sju nettsteder, nærmere bestemt fildelingsnettverkene The Pirate Bay og Extratorrent og strømmetjenestene Viooz, DreamfilmHD, Swefilmer, Primewire og Movie4k. Innehaverne av disse nettstedene er også gjort til motparter, jf. åndsverkloven § 56d andre setning. Dette er saksøkte nr. 9 til 16.

Rettighetshaverne anmodet om samlet behandling av de ulike kravene som gjelder en rekke parter, jf. tvisteloven § 15-1 og § 15-2. Det ble også anmodet om skriftlig behandling, jf. åndsverkloven § 56e fjerde ledd.

I begjæringen erklærte Norsk Videogramforening, Videobransjens Felleskontor og Norske Filmdistributørers Forening partshjelp for rettighetshaverne, jf. tvisteloven § 15-7. Partshjelperne benytter samme prosessfullmektig som rettighetshaverne.

Ved rettens brev datert 3. mai 2015 ble begjæringen forelagt for internettilbyderne med frist for uttalelse til 26. mai 2015. Retten fikk begjæringen i retur når det gjelder TeliaSonera AS og TeliaSonera Norge AS, med opplysning om at adressen var uriktig. Disse to internettilbyderne har imidlertid bekreftet i e-post den 27. mai 2015 til Telenor Norge AS (Telenor) sin prosessfullmektig – som er videresendt til retten - at de hadde mottatt begjæringen per e-post, og at de ikke krevde utsettelse av fristen for uttalelse.

Ved rettens brev datert 7. mai 2015 ble begjæringen sendt til antatte innehavere av The Pirate Bay (Neij og Trakunroek), til antatt innehaver av Viooz (Abubakr Bakrie), og til antatt innehaver av Primewire (Bein Aime Investments Ltd.), til de adressene som ble opplyst i begjæringen. Tingretten fikk disse forsendelsene i retur fra Posten, med melding om ukjent adresse, ikke avhentet m.v. Når det gjelder innehaverne av Extratorrent, Swefilmer, Dreamfilm HD og Movie4k, er det i begjæringen opplyst at innehavers identitet og adresse er ukjent. Retten har ikke funnet ytterligere opplysninger om noen av innehaverne av de sju nettstedene, og la til grunn at det ovennevnte ikke var til hinder for videre behandling av denne saken, jf. åndsverkloven § 56e tredje ledd tredje setning.

Retten mottok den 27. mai 2015 prosesskriv fra Telenor ved advokat Rune Opdahl, med uttalelse til begjæringen. Telenor hadde ikke bemerkninger til at saken avgjøres uten muntlig forhandling, jf. åndsverkloven § 56e fjerde ledd. Det var heller ikke innvendinger til objektiv eller subjektiv kumulasjon. Det ble gitt følgende opplysning om de øvrige sju internettilbyderne:

"Forut for inngivelse av denne uttalelsen har Telenor Norge AS ("Telenor") vært i dialog med de øvrige internettilbyderne. De har blitt forelagt Telenors uttalelse og har i det vesentligste sluttet seg til den. De øvrige internettilbyderne vil således ikke inngi særskilte uttalelser. "

Telenor hadde ikke innvendinger til at saksøker nr. 1 til 11 innehar rettigheter til verk som er omfattet av saken. Telenor hadde heller ikke innvendinger til søksmålsadgang for Norsk forening for komponister og tekstforfattere (NOPA), eller til adgangen til partshjelp for partshjelperne. Det var heller ikke bemerkninger til at internettilbyderne er "tjenesteyter" i lovens forstand. Rettighetshaverne og internettilbyderne har inngitt noen mindre etterfølgende prosesskriv.

Retten besluttet den 8. juni 2015 at saken skal avgjøres på grunnlag av skriftlig behandling, jf. åndsverkloven § 56e fjerde ledd.

Fordi dommeren var opptatt i en omfattende sivil sak fra 4. juni til 2. juli 2015, og på grunn av påfølgende sommerferie og at dommeren har vært opptatt i hovedforhandlinger i andre saker etter dette, har rettens avgjørelse blitt forsinket. Prosessfullmektigene er holdt orientert om forsinkelsen.

2 Partenes påstander og anførsler

2.1 Rettighetshaverne og partshjelperne

Rettighetshaverne og partshjelperne har i begjæringen inntatt en påstand i 63 punkter over seks sider. Hvert enkelt av punktene 1 til 56 gjelder pålegg til den enkelte internettilbyderen om blokkering av kundenes tilgang til hvert enkelt av de sju nettstedene, på den måten retten fastsetter. Forut for påstanden er det foreslått hvordan og med hvilke virkemidler pålegget kan utformes. Punkt 57 til 63 i påstanden gjelder sakskostnader. Av praktiske årsaker, gjengis ikke påstanden i sin helhet i kjennelsen, og retten viser i stedet til side 88 til 95 i begjæringen.

Rettighetshaverne og partshjelperne har i korte trekk anført:

Det er ført bevis for at vilkårene for pålegg i medhold av åndsverkloven § 56c er oppfylt når det gjelder de sju nettstedene.

Det er dokumentert at rettighetshaverne (unntatt NOPA) alle er "*rettighetshaver*" til verker som krenkes via nettstedene. NOPA har også tilstrekkelig søksmålsinteresse. Vilkårene for partshjelpernes partshjelp er oppfylt. Internettilbyderne er alle "*tjenesteyter*" i lovens forstand og kan pålegges handlingsplikt etter bestemmelsene. De sju nettstedene er alle "*nettsted*" i lovens forstand.

Det er dokumentert at det på de sju nettstedene gjøres tilgjengelig beskyttet materiale på en måte som innebærer åpenbare krenkelser av rettigheter i medhold av åndsverkloven, uten at saksøkerne eller andre rettighetshavere til materialet har samtykket.

Det er dokumentert at det for hvert enkelt nettsted dreier seg om krenkelser i "*stort omfang*" både etter en rent kvantitativ vurdering og sett i forhold til det totale innholdet. Omfanget er også stort på hvert nettsted etter en kvalitativ vurdering av skadevirkninger.

Også interesseavveiningen og forholdsmessighetsvurderingen i åndsverkloven § 56c andre ledd fører for hvert av nettstedene til at pålegg kan gis. For hvert nettsted veier hensynene som taler for pålegg tyngre enn ulempene pålegget vil medføre.

Hensynet til rettighetshaverne og samfunnet generelt taler med tyngde for at pålegg gis. Det dreier seg om nettsteder der rettighetene knyttet til verkene systematisk og notorisk neglisjeres. Ved siden av betydelig økonomisk skade for rettighetshaverne, er aktiviteten også ødeleggende med tanke på rettighetshavernes muligheter til å skape nye verk.

Hensynet til innehaverne av nettstedet taler ikke mot at pålegg gis. De bidrar ikke med å skape innhold på nettstedene, men utnytter og underminerer rettighetshavernes rettigheter, og tjener også penger på dette. Dokumentasjonen viser at innehaverne forstår at handlingene er rettsstridige.

Hensynet til internettilbyderne taler ikke mot at pålegg gis. De er som nøytrale mellommenn i en slik situasjon at de har best mulighet til å stanse krenkelsene ved å blokkere kundenes tilgang til notorisk krenkende nettsteder. Pålegg til internettilbyderne er et hensiktsmessig og forholdsmessig tiltak i denne saken, selv om det innebærer kostnader og ulemper. Slike pålegg griper ikke inn i kjernen av internettilbydernes virksomhet. Den blokkeringen som foreslås i denne saken utføres for øvrig allerede av internettilbyderne når det gjelder uønsket innhold som spam og barnepornografi.

Hensynet til ytrings- og informasjonsfriheten taler ikke mot pålegg i denne saken. I all hovedsak er materialet på nettstedene ulovlig materiale, slik at det er ulovlig og skadevoldende aktivitet som stanses. De egentlige ytringene – nemlig verkene som krenkes – er tilgjengelige for allmennheten via lovlige tjenester. Flere av nettstedene er undergitt blokkering i flere stater som også er underlagt EMK artikkel 10.

Rettighetshaverne har i tråd med lovforarbeidene i rimelig utstrekning forsøkt å oppspore og ta kontakt med innehaverne av nettstedene for å stoppe aktiviteten. Dette har ikke ført fram. Nettstedene er alle etablert utenlands, de bryter kravene om å oppgi

kontaktinformasjon, og de tilrettelegger aktivt for videre krenkelser. Dette medfører at det ikke kan kreves at rettighetshaverne først forsøker å forfølge innehaverne av nettstedene eller deres tjenesteytere. Uansett ville dette neppe hatt noen effekt. Det samme gjelder henvendelser til domene-registrarer eller tilbydere og administratorer av toppdomener. Det er av betydning at slike tiltak er forsøkt i andre land i Europa, uten at aktiviteten er opphørt. Dersom rettighetshaverne skulle pålegges slike plikter, ville det være uforholdsmessig tyngende og frarøve dem de muligheter som bestemmelsene i åndsverkloven § 56c flg. skal gi dem. I denne saken må det konkluderes med at det ikke finnes alternative og mindre inngripende tiltak enn gi internettilbyderne pålegg om blokkering.

Som tiltak for å gjennomføre pålegget bør retten fastsette DNS-blokkering av domenenavn knyttet til nettstedene, slik det er angitt i punkt 11 i begjæringen og i prosesskrivet mottatt 1. juni 2015.

Retten bør fastsette en prosedyre for hvordan rettighetshaverne kan gå fram for på et senere tidspunkt å få en rettslig beslutning - uten en ny begjæring - om at internettilbyderne skal inkludere i blokkeringen eventuelle nye domenenavn som er knyttet til et av nettstedene som det nå blir gitt pålegg om å blokkere.

En tidsbegrensning for påleggene på fem år er akseptabelt, men bør forutsette at retten beslutter en prosedyre for en rettslig beslutning om videreføring av påleggene, av samme art som når det gjelder nye domenenavn.

2.2 Telenor Norge AS

Telenor har ikke nedlagt påstand.

Telenors bemerkninger skal ikke oppfattes som forsvar eller sympati for nettstedene eller brukerne. Telenor tar avstand fra rettighetskrenkelser på internett. Kravet om å pålegge internettilbyderne å blokkere tilgang må imidlertid vurderes på en balansert måte. Rettighetshavernes legitime interesser og andre interesser som gjør seg gjeldende, herunder informasjons- og ytringsfrihet og hensynet til internettilbyderne, må avveies mot hverandre. Det skal tas hensyn til om det finnes andre og mindre inngripende tiltak. Om sakens materielle sider har Telenor i korte trekk bemerket:

Vurderingen av vilkårene for pålegg må vurderes særskilt for hvert nettsted.

Telenor betviler ikke dokumentasjonen som er fremlagt om omfanget av åpenbare krenkelser. Rettighetshaverne har bevisføringsplikten.

Telenor overlater til retten å vurdere om dokumentasjonen er tilstrekkelig til å konkludere med hvorvidt vilkåret om "*stort omfang*" er oppfylt, etter en kvantitativ og kvalitativ vurdering og sett i forhold til det enkelte nettstedets totale innhold.

Telenor har ikke grunnlag for å betvile at det på de aktuelle nettstedene åpenbart skjer krenkelser av opphavsrettigheter.

Dersom inngangsvilkårene er oppfylt, må retten også foreta en helhetlig interesseavveining. Telenor overlater til retten å foreta avveiningen av rettighetshavernes interesser, internettilbydernes interesser, innehavernes interesser og hensynet til informasjons- og ytringsfriheten. Det skal tas hensyn til muligheten for alternative og mindre gripende tiltak fra rettighetshavernes side. Krenkelsene bør fortrinnsvis stanses så nær kilden som mulig, nemlig ved pågang mot brukerne, pågang mot innehaverne av nettstedet eller mot nettstedets tjenesteleverandører, eller ved henvendelse til domeneregistrarer osv. Pålegg om blokkering skal være et tiltak av subsidiær karakter og forutsetter at rettighetshaverne har uttømt rimelige tiltak av annen art, og kan dokumentere dette. Åndsverkloven § 56c dekker et behov dersom andre metoder er svært byrdefullt eller ikke fører fram. Retten bør ta stilling til om blokkeringsbegjæringer i andre land kan anses som annet og mindre inngripende tiltak i saken her. Med unntak for The Pirate Bay, synes rettighetshavernes alternative tiltak å ha vært begrenset til å forsøke å kontakte innehaverne av nettstedene.

Som tiltak for å gjennomføre eventuelle pålegg, bør retten fastsette DNS-blokkering av domenenavn knyttet til nettstedene. Blokkeringen må begrenses til en periode på fem år.

Dersom det senere kommer på tale å blokkere tilgang til nye domenenavn som blir knyttet til de nettstedene som nå blir omfattet av rettens pålegg, bør det som utgangspunkt sendes ny begjæring til retten om dette. Telenor utelukker ikke at det kan åpnes for en beslutning om forenklet prosedyre på nærmere vilkår, men da slik at internettilbyderne ikke vil være avskåret fra å påberope relevante endringer av nettstedet.

2.3 De andre internettilbyderne enn Telenor

Som nevnt har det ikke kommet inn uttalelse fra de andre rettighetshaverne enn Telenor. Det er imidlertid bekreftet overfor retten at de i hovedsak slutter seg til Telenors uttalelse. Disse har altså hatt anledning til å uttale seg, jf. åndsverkloven § 56e tredje ledd første og andre setning.

2.4 Innehaverne av nettstedene

Når det gjelder innehaverne av nettstedene, er korrekte adresser til samtlige og identitetene til fire av dem ukjent for retten, slik det er nærmere redegjort for i punkt 1. At disse ikke

har hatt anledning til å uttale seg, er etter rettens vurdering ikke til hinder for at retten avgjør saken, jf. åndsverkloven § 56e tredje ledd tredje setning.

3 Rettens vurdering

3.1 Prosessuelle forhold

En begjæring om pålegg i medhold av åndsverkloven § 56c flg., skal behandles av Oslo tingrett, jf. åndsverkloven § 56d.

Saken dreier seg om flere krav i prosessuell forstand og en rekke ulike parter. Retten mener at vilkårene for objektiv og subjektiv kumulasjon er oppfylt, jf. tvisteloven § 15-1 første ledd bokstav a - c og tvisteloven § 15-2 første ledd bokstav a og b jf. § 15-1 bokstav a - c. Det har ikke kommet innsigelser fra noen av partene. Selv om det er en del faktiske ulikheter knyttet til kravene og partene, er det også en klar sammenheng når det gjelder faktisk og rettslig grunnlag. Samlet behandling er hensiktsmessig og prosessøkonomisk, jf. tvisteloven § 15-2 første ledd bokstav b jf. tredje ledd.

Basert på opplysningene i begjæringen, legger retten til grunn at rettighetshaverne – unntatt NOPA – er originære opphavsmenn, innehavere av nærstående rettigheter eller at de har fått eksklusive rettigheter overdratt til seg, til verker som er tilgjengelige på nettstedene. De er derfor "*rettighetshaver*" i medhold av åndsverkloven § 56c.

Retten er enig med rettighetshaverne i at søksmålsvilkårene er oppfylt også når det gjelder NOPA. NOPA ivaretar interessene til sine over 800 medlemmer som er komponister og forfattere av musikktekster. Begjæringen ligger innenfor det som er organisasjonens formål, jf. tvisteloven § 1-4. Kravene til søksmålssituasjon i tvisteloven § 1-3 er også oppfylt når det gjelder NOPA. Retten legger vekt på at organisasjonens formål blant annet er å ivareta medlemmenes kunstneriske og økonomiske interesser. Videre må medlemmene antas å ha en klar og aktuell interesse i at ulovlig distribusjon av deres verk på internett blokkeres, slik at de får bedret mulighetene til å få distribuert dette via lovlige tjenester. Retten forstår bevismaterialet slik at en del verker tilhørende NOPAs medlemmer er blitt krenket på nettstedene. Retten forstår det også slik at medlemmene gjennom medlemskapet har gitt NOPA fullmakt til å opptre for dem i en sak som denne. NOPAs søksmålsadgang i denne saken har heller ikke blitt bestridt. Retten legger etter dette til grunn av NOPA kan opptre som saksøker i denne saken. NOPA omtales her som en av rettighetshaverne.

Retten mener at vilkårene for partshjelp er oppfylt for de tre partshjelperne, jf. tvisteloven § 15-7 første ledd bokstav b. De ivaretar medlemmenes interesser på en måte som har klar tilknytning til rettigheter som det hevdes blir krenket på de aktuelle nettstedene. Det er grunn til å anta at slike krenkelser har økonomisk betydning for foreningenes medlemmer, slik det er redegjort for i begjæringens punkt 2.3. Foreningene har derfor en klar interesse i

å få fastslått hvorvidt det er grunnlag for pålegg i denne saken. Adgangen til partshjelp er heller ikke bestridt.

3.2 Noen rettslige utgangspunkter

Åndsverkloven § 56c første ledd gir retten hjemmel til – etter begjæring fra en rettighetshaver - å pålegge internettilbydere å blokkere brukernes tilgang til et nettsted, forutsatt at det på nettstedet "..i stort omfang gjøres tilgjengelig materiale som åpenbart krenker opphavsrett eller andre rettigheter.." etter åndsverkloven.

Bestemmelsens ordlyd og også uttalelser i forarbeidene kunne tyde på at det bare tas sikte på materiale som etter sitt innhold krenker opphavsrettigheter. Partene synes imidlertid å være enige om – og retten mener det ikke kan være tvilsomt - at loven er ment også å omfatte *bruk* som krenker opphavsrettigheter til lovlig, beskyttet materiale, som i saken her. For enkelthets skyld omtales dette her som "*ulovlig materiale*", selv om det i denne saken altså dreier seg om ulovlig bruk av beskyttet materiale.

Slik retten forstår lovens forarbeider innebærer inngangsvilkårene i åndsverkloven § 56c første ledd at et pålegg til internettilbyderne skal forbeholdes de mer alvorlige og omfattende tilfellene, der bevisene for krenkelser er temmelig klare.

Det følger for øvrig av bestemmelsens andre ledd at det, dersom inngangsvilkårene er oppfylt, beror på en sammensatt helhetsvurdering og interesseavveining om et pålegg angående det aktuelle nettstedet skal gis:

"For at begjæringen skal tas til følge, må hensynene som taler for at pålegg gis, veie tyngre enn ulempene pålegget vil medføre. Ved vurderingen skal retten avveie interessene som tilsier at tilgangen til nettstedet hindres eller vanskeliggjøres mot andre interesser som berøres av et slikt pålegg, herunder interessene til den pålegget retter seg mot og innehaveren av nettstedet, og hensynet til informasjons- og ytringsfriheten. Det skal også tas hensyn til muligheten for alternative og mindre inngripende tiltak."

Retten mener som rettighetshaverne at begrepet "*gjøres tilgjengelig*" i åndsverkloven § 56c ikke er begrenset til å omfatte "*tilgjengeliggjøring for allmennheten*", jf. åndsverkloven § 2. Telenor synes å mene at det avgjørende må være om åndsverk på de aktuelle nettstedene "*fremføres offentlig*", jf. åndsverkloven § 2 tredje ledd bokstav c – noe Telenor for øvrig ikke bestrider er tilfelle her. Selv om loven og forarbeidene ikke er klare på dette punktet, er retten under noen tvil enig med rettighetshaverne når de i punkt 5.1.4 (om The Pirate Bay) uttaler om dette:

"Bestemmelsen er ikke begrenset til å omfatte "tilgjengeliggjøring for allmennheten" i åndsverkloven § 2s forstand. Det sentrale er hvorvidt brukere, i strid med

rettighetshavernes enerett, får tilgang til materiale fra eller via det aktuelle nettstedet, og ikke hvorvidt nettstedet selv "tilgjengeliggjør materiale for allmennheten" i åndsverkloven § 2s forstand eller om det medvirker til dette. At nettsteders medvirkning til tilgjengeliggjøring for allmennheten også omfattes, bekreftes av forarbeidene sitert i punkt 5.1.3 over, hvor det uttales at begrepet nettsted er teknologinøytralt og vil både kunne omfatte "den originære ytrer (som har gjort det ulovlige materiale tilgjengelig), [og] den som legger til rette for andres publisering eller tilgjengeliggjøring av slikt materiale på nettstedet"."

Retten er altså enig med rettighetshaverne i at nettstedenes tilgjengeliggjøring av henvisningslenker eller hentelenker som legger til rette for brukernes eksemplarfremstilling og/eller tilgjengeliggjøring for allmenheten, er omfattet av bestemmelsen, jf. beskrivelsen av dette i punkt 5.1.4 i begjæringen, som gjelder fildelingsnettstedet The Pirate Bay:

"The Pirate Bay er et nettsted som indekserer torrent-filer og magnet-lenker lastet opp og lagt til av brukerne av nettstedet som henviser til opphavsrettslige beskyttede verker og arbeider på Internett. Torrent-filene og magnet-lenkene inneholder informasjon om hvor brukeren kan finne bestemte filer (for eksempel filmer, TV - serier eller musikk). Når en bruker laster ned og åpner en torrent-fil eller åpner en magnet-lenke fra The Pirate Bay, vil brukerens klientprogramvare automatisk koble seg til trackeren eller trackerne angitt i torrent-filen eller magnet-lenken og starte å laste ned innholdet fra andre brukere som laster ned (eller tidligere har lastet ned) den filen brukeren etterspør. Samtidig vil brukerens klientprogramvare gjøre det kjent for andre som laster ned den samme filen, at filen er tilgjengelig for nedlasting også fra denne brukeren. På denne måten vil en person som laster ned materiale vedkommende har funnet ved hjelp av The Pirate Bay, samtidig laste både opp og ned hele eller deler av den aktuelle filen."

I begjæringen heter det videre om dette:

"Måten dette fungerer på, innebærer med andre ord at en bruker som laster ned en fil han eller hun har funnet via The Pirate Bay, samtidig tilbyr innholdet han eller hun allerede har lastet ned til andre brukere av The Pirate Bay. Dette innebærer både eksemplarfremstilling (ved at en kopi av filen opprettes og lagres i brukerens datamaskin) og tilgjengeliggjøring for allmennheten (ved at hele eller deler av filen automatisk gjøres tilgjengelig for andre brukere). Både eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring for allmennheten av verk tilhører rettighetshavernes enerett, jf. åvl §§ 2, 42 og 45. Dette er ikke tillatt uten rettighetshavernes uttrykkelige samtykke med mindre bruken faller inn under noen av avgrensningene av eneretten i åndsverkloven."

I tillegg er retten enig med rettighetshaverne og Telenor i at det på bakgrunn av nyere praksis fra EU-domstolen må legges til grunn at de aktuelle nettstedenes virkemåte også innebærer selvstendige opphavsrettskrenkelser, ved at det publiseres lenker til materiale som fra før er på internett. Retten slutter seg til beskrivelsen av dette i begjæringens punkt 5.1.4, og i punkt 7.2 i Telenors uttalelse, hvor det heter:

"Det har lenge vært diskutert om det å publisere lenker til materiale som allerede finnes på Internett innebærer tilgjengeliggjøring av åndsverket det lenkes til som krever opphavsmannens tillatelse, eller om det kun er den opprinnelige publiseringen som utgjør tilgjengeliggjøring som krever opphavsmannens tillatelse. Blant annet har spørsmålet vært gjenstand for to nylige avgjørelser fra EU-domstolen, herunder C-466/12 (Svensson) og C-348/13 (BestWater). Førstnevnte gjaldt henvisningslenker; sistnevnte gjaldt hentelenker. I begge sakene fant EU-domstolen at det å publisere lenker innebærer en tilgjengeliggjøring av materialet det lenkes til (altså selv om det fra før av er tilgjengeliggjort). At det tilgjengeliggjøres lenker, istedenfor filer som inneholder eksemplarer av åndsverk, er derfor uten betydning; det er i begge situasjoner en tilgjengeliggjøring/fremføring i åndsverklovens forstand.

I begge sakene konkluderte likevel domstolen med at slik tilgjengeliggjøring kun forutsetter opphavsmannens samtykke dersom lenkingen gir en "new public" tilgang til materialet. Med "new public" siktes det til en allmennhet som ikke var hensyntatt da materialet opprinnelig ble gjort tilgjengelig på Internett med rettighetshavers samtykke. For materiale som er lovlig tilgjengelg på åpne tjenester, f.eks. YouTube, vil det ikke uten videre være snakk om tilgjengeliggjøring for en "new public". For det meste av film og tv-serier er det likevel slik at de ligger "skjult" bak tjenester som krever innlogging og brukerbetaling, eksempelvis tv2sumo.no eller netflix.com - altså at de ikke ligger åpent tilgjengelig. Når det på nettstedene gjøres tilgjengelig lenker til film og tv-serier, vil det i all hovedsak være snakk om tilgjengeliggjøring til en "new public", som forutsetter rettighetshavernes samtykke."

Lovens begrep "*rettighetshaver*" skal ifølge lovens forarbeider ikke forstås snevert, og omfatter både originære opphavsmenn, jf. åndsverkloven § 2, innehavere av nærstående rettigheter, jf. åndsverkloven § 42 og § 45 og personer og selskaper som har fått eksklusive rettigheter overdratt til seg, jf. åndsverkloven § 39 flg. I denne saken er det ikke omstridt at rettighetshaverne - unntatt NOPA - er slik "*rettighetshaver*". Som nevnt er rettens vurdering at også NOPA har tilstrekkelig søksmålsinteresse, jf. tvisteloven § 1-3 og § 1-4, noe som heller ikke er bestridt.

Det er grunn til å understreke at en saksøker som anmoder om pålegg, må fremlegge dokumentasjon eller andre bevis som gjør det overveiende sannsynlig at han har rettigheter til verk som krenkes. I begjæringen i saken her foreligger det etter rettens syn en grundig dokumentasjon som godtgjør at den enkelte saksøkeren er rettighetshaver til verk som er gjort tilgjengelig på de sju nettstedene. Siden et pålegg om blokkering av nettsted kan innebære betydelige ulemper og kostnader for en tjenesteyter, mener retten det må stilles krav om at statusen som rettighetshaver er tydelig dokumentert av saksøkeren, noe som er tilfelle i saken her.

Pålegget kan rettes mot "...tjenesteyter som tilbyr informasjonssamfunnstjeneste som nevnt i ehandelsloven § 1 andre ledd bokstav b...". Det er ikke omstridt i denne saken at internettilbyderne er omfattet av dette. Retten understreker at det ikke er et vilkår for å gi pålegg at den enkelte internettilbyderen er ansvarlig for eller på noen måte kan bebreides for at det skjer rettighetskrenkelser på det nettstedet som internettilbyderen gir kundene tilgang til. Internettilbyderne er bare nøytrale formidlere av data, og har som utgangspunkt verken kunnskap om eller ansvar knyttet til opphavsrettskrenkelser som foregår på internett

Nettsted i lovens forstand er i følge Prop. 65 L (2012-2013) "..en avgrenset del av Internett, for eksempel en samling av relevante nettsider som man kan få tilgang til via et felles domenenavn eller IP-adresse.". Basert på redegjørelsen om de enkelte nettstedene i den sakkyndige rapporten, bilag 10 til begjæringen, mener retten at de sju aktuelle nettstedene er omfattet av lovens bestemmelse, noe som heller ikke er omstridt.

Denne saken omfatter flere nettsteder. Vurderingen av om det "*i stort omfang*" foreligger åpenbar rettighetskrenkelse, og også den helhetsvurderingen loven gir anvisning på, må etter rettens syn foretas for hvert av de aktuelle nettstedene. Et pålegg kan altså ikke være basert på en samlet vurdering av alle eller flere av de aktuelle nettstedene. Retten har derfor vurdert begjæringen med utgangspunkt i hvert enkelt av de sju nettstedene, slik også begjæringen og Telenors uttalelse legger opp til.

Når det gjelder valg av tiltak for å iverksette pålegg, har imidlertid retten ansett det mest hensiktsmessig å vurdere dette samlet for de aktuelle nettstedene.

Når det gjelder internettilbyderne, er retten enig med Telenor i at det i denne saken ikke er grunnlag for en ulik vurdering av disse. Et eventuelt pålegg om blokkering av et nettsted må i tilfelle rettes mot alle internettilbyderne.

Det er ikke et krav at den åpenbare krenkelsen i stort omfang på det enkelte nettstedet bare gjelder rettigheter tilhørende rettighetshaverne – altså saksøkerne i denne saken. Det avgjørende er om beskyttede rettigheter generelt åpenbart krenkes i stort omfang på det enkelte nettstedet.

Som nevnt i punkt 1 og 2.4 er korrekte adresser og delvis identiteter til innehaverne av nettstedene ukjent for retten. Basert på de opplysningene som er gitt i begjæringen og fremlagt dokumentasjon, mener imidlertid retten at rettighetshaverne har forsøkt i slik utstrekning som loven forutsetter, å klarlegge adresser og identiteter, jf. åndsverkloven 56d tredje setning.

3.3 The Pirate Bay

Retten mener det er bevist at det på nettstedet The Pirate Bay gjøres tilgjengelig lovlig materiale på en måte som innebærer at opphavsrett eller andre rettigheter etter åndsverkloven åpenbart blir krenket.

Rapporten fra utreder Jan van Voorn datert 10. mars 2015 - begjæringens bilag 43 – viser at det på de tidspunkter som ble undersøkt, var gjort tilgjengelig beskyttet materiale på The Pirate Bay. Rapporten er basert delvis på søk etter populære titler som rettighetshaverne og NOPAs medlemmer har rettigheter til, og nedlasting av 93 slike verk. Det ble også gjort en "*scrape*" av alt tilgjengelig materiale i perioden 20. til 23. januar 2014, noe som viste over 2,8 millioner verk.

Film- og musikkverkene som rettighetshaverne og NOPAs medlemmer har rettigheter til og som var tilgjengelige på The Pirate Bay, er åndsverk i medhold av åndsverkloven § 1 og omfatter beskyttede rettigheter. Slik det er redegjort for i begjæringens punkt 5.1.4, legger retten til grunn at de rettighetene til film- og musikkverker som tilhører de amerikanske saksøkerne nr. 6 til 11, også er beskyttede rettigheter etter norsk lovgivning som følge av bestemmelsene i forskrift til åndsverkloven kapittel 6 m.v. Som retten kommer til er dette tilfelle også i stor grad når det gjelder materiale som andre norske og utenlandske rettighetshavere har rettigheter til.

Som det er gjengitt i punkt 3.2 ovenfor, er det i begjæringens punkt 5.1.4 redegjort for BitTorrent-teknologien og hvordan dette fungerer på The Pirate Bay. På bakgrunn av det fremlagte bevismaterialet, mener retten at denne beskrivelsen må legges til grunn.

Retten er enig med rettighetshaverne i at dette innebærer at beskyttet materiale "gjøres tilgjengelig" i lovens forstand. Med bakgrunn i blant annet begjæringens bilag 10 og 43 er det også sterk grad av sannsynlighetsovervekt for - og dermed "åpenbart" - at denne tilgjengeliggjøringen innebærer at rettigheter i medhold av åndsverkloven krenkes. Som nevnt i punkt 3.2 mener retten at krenkelsene både gjelder det forhold at brukerne får tilgang til materiale for sin eksemplarfremstilling eller tilgjengeliggjøring for allmennheten, og det forhold at tilgangen til filer med lenker til slikt beskyttet materiale som det her er tale om, i seg selv innebærer at materialet gjøres tilgjengelig for allmennheten - og til en "new public".

Det er etter rettens syn ikke noe som tyder på at rettighetshaverne i denne saken, eller noe nevneverdig antall av de mange andre rettighetshaverne til verk som er tilgjengelig på The Pirate Bay, har samtykket til denne bruken.

Retten anser det videre bevist at tilgjengeliggjøringen av materiale på The Pirate Bay skjer "i stort omfang".

Dette vilkåret innebærer både en kvantitativ vurdering av omfanget av det ulovlige innholdet og en kvalitativ vurdering av krenkelsens skadevirkning, holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet. I Prop. 65 L (2012-2013) er dette uttrykt slik:

"Rettighetshaver må altså dokumentere at nettstedets ulovlige innhold har et "stort omfang" både i seg selv – enten kvantitativt eller med hensyn til krenkelsens skadevirkning – og i forhold til det totale innholdet på nettstedet. Uten slik dokumentasjon vil ikke beviskravet være oppfylt."

Retten mener at bevismaterialet på en klar måte viser at det på The Pirate Bay gjøres tilgjengelig ulovlig materiale i stort omfang, både basert på en kvantitativ vurdering og basert på en vurdering av den antatte skadevirkningen, også sammenholdt med det totale innholdet på nettstedet.

Når det gjelder den rent kvantitive vurderingen, viser retten til rapporten datert 25. mars 2015 i begjæringens bilag 49, sammenholdt med rapporter fra tidligere undersøkelser av nettstedet, som er inntatt som begjæringens bilag 45, 46, 47, 48 og 43 og også rettsavgjørelsen i bilag 13. Som nevnt viser undersøkelsen i bilag 43 at over 2,8 millioner verk var gjort tilgjengelige på The Pirate Bay i perioden 20. til 23. januar 2014. Rettens samlede inntrykk er at et sted mellom 85 % og 95 % av dette materialet må antas å være ulovlig. Andelen ulovlig materiale må antas å være særlig høy når det gjelder filmer, TV-serier og musikk. Retten anser det også bevist at det alt vesentlige av materialet var reelt og ukorrupt – altså at linken og filen fungerte.

Også etter en kvalitativ vurdering har krenkelsene på The Pirate Bay etter rettens syn et stort omfang. Retten slutter seg til rettighetshavernes vurdering av dette i punkt 5.1.5.2 i begjæringen. Det enorme antallet verk som gjøres tilgjengelig ulovlig og gratis, medfører etter rettens syn at skadevirkningene for lovlige distribusjonskanaler - som må konkurrere med dette - er store. Skaden må antas å bli forsterket av at verkene ofte gjøres tilgjengelig på The Pirate Bay på et tidlig tidspunkt i deres livssyklus, og dermed i den perioden da rettighetshavere har størst mulighet til å utnytte verkenes verdi.

Retten mener det ikke er tvilsomt at omfanget av krenkelsene oppfyller lovens krav også når det ses hen til det totale innholdet som er tilgjengelig på The Pirate Bay. Retten viser til den store prosentvise andelen ulovlig materiale og den betydelige skadevirkningen. Basert på det bevismaterialet retten har fått, fremstår The Pirate Bay som et nærmest rent piratnettsted.

Retten finner ikke grunn til å betvile at krenkelsene av rettigheter på The Pirate Bay fortsatt pågår, og viser til redegjørelsen på under punkt 5.1.5.3 i begjæringen og den dokumentasjonen det der er vist til.

Grunnvilkårene for pålegg i åndsverkloven § 56c første ledd er oppfylt når det gjelder The Pirate Bay.

Retten går over til å vurdere om også interesseavveiningen og helhetsvurderingen i medhold av åndsverkloven § 56c andre ledd, taler for at begjæringen skal tas til følge når det gjelder The Pirate Bay. På dette punkt kan retten i hovedsak slutte seg til den vurderingen av dette som fremgår av punkt 5.2 i begjæringen og de dokumentene som det der er vist til.

Retten tar utgangspunkt i at det kvantitative omfanget av krenkelsene på The Pirate Bay og også skadevirkningen for rettighetshaverne, er betydelig. Selv om det finnes mange lovlige tjenester som tilbyr det samme materialet, er ikke dette tilstrekkelig til å forhindre ulovlig bruk i stort omfang på The Pirate Bay. Rettighetshaverne har et stort og forståelig behov for effektive virkemidler for å hindre eller motvirke dette. The Pirate Bay er for øvrig et svært populært nettsted i Norge. Det er etter rettens syn ikke grunn til å anta annet enn at den rettsstridige aktiviteten på The Pirate Bay vil fortsette dersom det ikke iverksettes effektive forebyggende tiltak.

Aktiviteten på The Pirate Bay bidrar også til å undergrave rettighetshavernes mulighet til å finansiere arbeidet med nye verk av god kvalitet og muligheten til å tilby brukerne tjenester til konkurransedyktige priser. Det må også antas at nettstedets aktivitet har negativ virkning når det gjelder muligheten til å sikre arbeidsplasser i kulturvirksomhet. Virksomheten bidrar også til at publikums respekt for opphavsrettigheter svekkes. Etter det retten forstår skaper ikke The Pirate Bay eget innhold av betydning, slik at tilsvarende samfunnshensyn ikke gjør seg gjeldende mot et pålegg.

Retten slutter seg til rettighetshavernes vurdering i begjæringens punkt 5.2.3 om at hensynet til The Pirate Bay og innehaverne ikke taler mot et pålegg. Bevismaterialet viser at innehaverne bevisst setter til side beskyttede rettigheter. Ved siden av at dette påfører rettighetshaverne økonomisk tap, tjener også innehaverne penger på den rettsstridige aktiviteten gjennom reklameinntekter. Hovedformålet med nettstedet synes for øvrig å være å fortsette å legge best mulig til rette for fortsatte opphavsrettskrenkelser, noe som ikke er en beskyttelsesverdig interesse.

Retten mener også at ulempene og kostnadene for internettilbyderne ved å få pålegg om blokkeringstiltak mot The Pirate Bay, ikke fremstår som uforholdsmessig store eller kostnadskrevende. Retten slutter seg til hva rettighetshaverne uttaler om dette i punkt 5.2.4 og i punkt 8.6 i begjæringen.

Retten mener at et pålegg om blokkering av tilgang til The Pirate Bay, ikke kommer i konflikt med hensynet til ytrings- og informasjonsfrihet, jf. Grunnloven § 100 og EMK artikkel 10. De ytringene og den informasjonen som et slikt tiltak vil ramme, ligger i all hovedsak langt utenfor kjernen av det ytrings- og informasjonsfriheten skal verne. Som nevnt må det antas at mer enn 90 % av innholdet som gjøres tilgjengelig på nettstedet er ulovlig. At det også finnes en liten andel lovlig innhold på The Pirate Bay, som vil bli rammet av et pålegg, kan ikke være avgjørende. De egentlige ytringene, nemlig verkene som ulovlig er gjort tilgjengelige på The Pirate Bay, er dessuten fortsatt tilgjengelige i lovlige tjenester. Balansen mellom allmennhetens interesse i tilgang til verket og opphavsmannens rettigheter er allerede er ivaretatt i åndsverkloven. Når det som her dreier seg om et nettsted som nesten utelukkende gjør tilgjengelig materiale uten rettighetshavernes samtykke, er det klart for retten at ytrings- og informasjonsfriheten ikke kan stå i veien for den typen pålegg som rettighetshaverne ber om.

Som et element i vurderingen har retten også lagt vekt på muligheten for alternative eller mindre inngripende tiltak enn et pålegg om blokkering av The Pirate Bay. Retten har kommet til at heller ikke dette momentet med avgjørende vekt taler mot at det gis pålegg, og kan i stor grad slutte seg til rettighetshavernes synspunkter i begjæringens punkt 5.2.6. Etter rettens syn vil det for rettighetshaverne i praksis være svært vanskelig å forhindre eller motvirke fortsatte krenkelser på The Pirate Bay, i alle fall med slike tiltak som med rimelighet kan kreves.

Retten har lagt vekt på at rettighetshaverne i forkant av begjæringen forgjeves har forsøkt å komme i kontakt med de antatte innehaverne av The Pirate Bay, både ved brev og e-post. Etter rettens syn kan det i dette tilfellet ikke kreves ytterligere etterforskning for å avdekke reelle innehavere og kontaktinformasjon enn det rettighetshaverne har redegjort for i begjæringen. Videre viser informasjon fra nettsiden at innehaverne uansett har en klar og lite påvirkbar holdning om at aktiviteten ikke er rettsstridig.

Muligheten for at rettighetshaverne kunne forsøke få The Pirate Bays utenlandske tjenesteleverandører til å samarbeide om tiltak, mener retten heller ikke taler mot et pålegg. I tillegg til at dette vil være komplisert og byrdefullt for rettighetshaverne, antar retten at det heller ikke vil være et effektivt tiltak, siden The Pirate Bay vil kunne bytte tjenesteleverandører. Retten mener for øvrig at loven ikke legger opp til at det skal kunne kreves at rettighetshaverne først har iverksatt slike tiltak, særlig når det dreier seg om utenlandske nettsteder der innehaverne ikke oppgir kontaktinformasjon i medhold av ehandelsdirektivet.

Heller ikke tiltak fra rettighetshavernes side rettet mot nettstedets brukere eller mot domene-registrarer m.v. mener retten kan være en forutsetning for å beslutte et blokkeringspålegg i dette tilfellet. I begjæringens punkt 3.3.2.4 er det for øvrig redegjort

for en rekke tiltak i Norge og utenlands som tidligere er gjort for å stanse aktiviteten på The Pirate Bay. Anmeldelser og straffesaker mot brukere, innehaver og mellomledd og henvendelser til nettstedets internettilbyder, registrarer av domener m.fl., har vist seg å ikke kunne forhindre at aktiviteten fortsetter i stort omfang. Retten mener at dette må tillegges vekt ved vurderingen av om rettighetshaverne - som alternativ til blokkeringspålegg – først må ha forsøkt andre tiltak.

Retten ser det derfor slik at det ikke finnes alternative eller mindre inngripende tiltak som kan få avgjørende betydning for helhetsvurderingen i dette tilfellet.

Rettens konklusjon er at hensynene som taler for blokkeringspålegg for The Pirate Bay klart veier tyngre enn de ulempene som dette medfører. Et pålegg om blokkering til internettilbyderne er etter rettens syn ikke uforholdsmessig. Påstanden om at internettilbyderne skal få slikt pålegg når det gjelder The Pirate Bay, tas derfor til følge.

3.4 Extratorrent

Retten mener det er bevist at det på nettstedet Extratorrent gjøres tilgjengelig lovlig materiale på en måte som innebærer at rettigheter etter åndsverkloven åpenbart blir krenket. Retten viser til rapporten som er inntatt som bilag 62 til begjæringen. Rapporten er basert delvis på søk etter populære titler som rettighetshaverne og NOPAs medlemmer har rettigheter til, og nedlasting av en del av disse verkene. Det ble også gjort en "*scrape*" av alt tilgjengelig materiale i perioden 15. til 19. mai 2014, noe som viste godt over 2 millioner verk. På samme måte som når det gjelder The Pirate Bay, er det ikke tvil om at film- og musikkverkene som rettighetshaverne og NOPAs medlemmer har rettigheter til og som var tilgjengelig på Extratorrent, er åndsverk med rettigheter som er beskyttet av åndsverkloven. Det må legges til grunn at dette også gjelder materiale som andre rettighetshavere har rettigheter til, jf. nedenfor.

I begjæringens bilag 10 er det redegjort for hvordan nettstedet benytter BitTorrent-teknologi. Retten viser også til punkt 3.2 ovenfor. På samme måte som når det gjelder The Pirate Bay, innebærer dette at beskyttet materiale "*gjøres tilgjengelig*" i lovens forstand. Med bakgrunn i blant annet begjæringens bilag 10 og 62 er det også "*åpenbart*" at denne tilgjengeliggjøringen innebærer at rettigheter i medhold av åndsverkloven krenkes. Det er etter rettens syn ikke noe som tyder på at det foreligger samtykke til slik bruk fra rettighetshavere til verkene som er gjort tilgjengelige.

Retten anser det videre bevist at tilgjengeliggjøringen av beskyttet materiale på Extratorrent, skjer "*i stort omfang*". Retten er enig med rettighetshaverne i at omfanget er stort både etter en kvantitativ vurdering og en kvalitativ vurdering, og sett i forhold til det totale innholdet på nettstedet.

Slik retten forstår rapportene i begjæringens bilag 62 og 63, må det antas at ulovlig materiale utgjør mellom 75 % og 80 % av det totale innholdet på nettstedet som omfattet over 2 millioner verk i mai 2014. Retten er heller ikke i tvil om at dette er krenkelser med samlet sett stor skadevirkning. Extratorrents tilbud om ulovlig og gratis bruk medfører at lovlige distribusjonskanaler blir skadelidende. Det er grunn til å anta at skadevirkningen forsterkes av at verkene gjerne gjøres tilgjengelige tidlig i deres livssyklus, og dermed i den perioden da rettighetshavere har størst mulighet til å utnytte verkenes verdi.

Retten mener at det heller ikke er tvilsomt at omfanget av krenkelsene - kvantitativt og kvalitativt – også oppfyller lovens krav når det ses hen til det totale innholdet som er tilgjengelig på nettstedet.

Det er etter rettens syn ikke grunnlag for tvile på at krenkelsene av rettigheter på Extratorrent fortsatt pågår. Retten viser her til redegjørelsen under punkt 6.1.3.3 i begjæringen og oversikten i bilag 64.

Grunnvilkårene for pålegg i åndsverkloven § 56c første ledd er oppfylt når det gjelder Extratorrent.

Retten går over til å vurdere om også interesseavveiningen og helhetsvurderingen i medhold av åndsverkloven § 56c andre ledd, taler for at begjæringen skal tas til følge når det gjelder Extratorrent. Også når det gjelder Extratorrent, kan retten i hovedsak slutte seg til rettighetshavernes synspunkter om dette som det er redegjort for i begjæringens punkt 6.2.

Ved vurderingen tar retten utgangspunkt i det svært store omfanget av krenkelser på Extratorrent, isolert sett og sett i forhold til det totale innholdet på nettstedet. På samme måte som når det gjelder The Pirate Bay er aktiviteten også skadelig med tanke på rettighetshavernes mulighet til å finansiere sitt arbeid med å skape nye verk, slik at mer generelle samfunnshensyn også er berørt av dette.

Retten er enig med rettighetshaverne i at hensynet til innehaverne av Extratorrent ikke taler mot et pålegg. Det synes klart å dreie seg om et nettsted der de ansvarlige bevisst krenker beskyttede rettigheter i stort omfang på en måte som fremstår som notorisk. De ansvarlige tjener også penger på dette gjennom reklameinntekter.

Retten kan ikke se at ulempene og kostnadene for internettilbyderne ved å få pålegg om blokkeringstiltak mot Extratorrent, er av slik karakter at et pålegg blir uforholdsmessig.

Retten ser det også slik at det - i lys av det store omfanget av krenkelser på Extratorrent, og det forhold at verkene er tilgjengelige i lovlige tjenester - ikke vil komme i strid med

informasjons- og ytringsfriheten å gi et pålegg om blokkering. Retten viser også til vurderingen av dette i punkt 3.3 ovenfor.

Heller ikke når det gjelder Extratorrent, mener retten at muligheten for alternative eller mindre inngripende tiltak, kan medføre at pålegg om blokkeringstiltak bør unnlates. Retten ser det slik at rettighetshaverne i den utstrekning det er mulig, har forsøkt å identifisere og komme i kontakt med innehavere av nettstedet, jf. bilag 67 og 68 og punkt 6.2.5 i begjæringen. Når det gjelder muligheten for å oppnå noe ved å kontakte nettstedets internettilbyder eller andre tjenesteleverandører, administrator av domene osv., viser retten til vurderingen knyttet til The Pirate Bay, og mener at det samme må bli konklusjonen her. I vurderingen må det etter rettens syn også ha en viss vekt på at det er oppnådd blokkeringstiltak i andre europeiske land, uten at innehaverne av nettstedet synes å ha endret sin aktivitet av den grunn. Dette taler for at pålegg til internettilbyderne faktisk er et nødvendig tiltak for å kunne stanse den ulovlige aktiviteten.

Retten ser det derfor slik at det ikke finnes alternative eller mindre inngripende tiltak som kan få avgjørende betydning for helhetsvurderingen når det gjelder Extratorrent.

Rettens konklusjon er at hensynene som taler for blokkeringspålegg for Extratorrent, klart veier tyngre enn de ulempene som dette medfører. Et pålegg om blokkering til internettilbyderne er etter rettens syn ikke uforholdsmessig. Påstanden om at internettilbyderne skal få slikt pålegg når det gjelder Extratorrent, tas derfor til følge.

3.5 Strømmetjenestene

Retten mener det er bevist at det på hvert av nettstedene knyttet til strømmetjenestene, gjøres tilgjengelig lovlig materiale på en måte som innebærer at opphavsrett eller andre rettigheter etter åndsverkloven åpenbart blir krenket.

Retten viser som utgangspunkt til bilag 69, 70, 71, 72 og 73 og fremlagt demonstrasjonsvideo, sammenholdt med bilag 10 der det er gitt en beskrivelse av strømmeteknologien og hvordan denne er benyttet på de ulike nettstedene for strømmetjenestene.

Rettens vurdering er at denne aktiviteten på strømmetjenestenes nettsteder innebærer at beskyttet materiale "*gjøres tilgjengelig*". Retten mener at den uautoriserte linkingen til beskyttet materiale innebærer medvirkning til opplasternes tilgjengeliggjøring for allmennheten, i strid med beskyttede rettigheter. Retten mener videre at linkingen i selv også innebærer selvstendige krenkelser. Det er etter rettens syn ikke noe som tyder på at rettighetshaverne i denne saken, eller noe nevneverdig antall av de mange andre

rettighetshaverne til verk som er tilgjengelig på strømmetjenestene, har samtykket til denne bruken.

Retten anser det videre bevist at tilgjengeliggjøringen av materiale på de ulike strømmetjenestene, også skjer "*i stort omfang*".

Når det gjelder Viooz, viser retten til rapporter fra undersøkelser i 2013, begjæringens bilag 75 og 76. Disse viser at det den gang var tilgjengelig om lag 19 600 filmer, hvorav 97 % ble antatt å være ulovlig. Basert på en kvantitativ vurdering og holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet, er rettens vurdering at det her dreier seg om krenkelse i "*stort omfang*".

Når det gjelder Primewire, viser retten til rapporter fra undersøkelser i 2013, begjæringens bilag 77 og 78. Disse viser at det den gang var tilgjengelig minst 23 000 filmer og 379 000 TV-serieepisoder. Opp mot 100 % av dette ble antatt å være ulovlig. Basert på en kvantitativ vurdering og holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet, er rettens vurdering at det her dreier seg om krenkelse i "*stort omfang*".

Når det gjelder DreamfilmHD, viser retten til rapporten fra undersøkelse i 2014, begjæringens bilag 79. Denne viser at det den 4. april 2014 var tilgjengelig minst 4 300 filmer og minst 9 400 TV-serieepisoder. Opp mot 100 % av dette ble antatt å være ulovlig. Undersøkelsen viste ellers at noe under 80 % av dette var reelt, altså at filene og linkene var ukorrupte. Basert på en kvantitativ vurdering og holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet, er rettens vurdering at det her dreier seg om krenkelse i "*stort omfang*".

Når det gjelder Swefilmer, viser retten også til rapporten fra undersøkelse i 2014, begjæringens bilag 79. Denne viser at det den 8. april 2014 var tilgjengelig minst 6 100 filmer og over 8 300 TV-serieepisoder. Opp mot 100 % av dette ble antatt å være ulovlig. Basert på en kvantitativ vurdering og holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet, er rettens vurdering at det her dreier seg om krenkelse i "*stort omfang*".

Når det gjelder Movie4k, viser retten også til rapporten fra 2015 om undersøkelsene i 2014, begjæringens bilag 79. Denne viser at det den 4. og 5. april 2014 var tilgjengelig mer enn 58 000 filmer og nær 310 000 TV-serieepisoder på nettstedet, og i tillegg 16 000 pornofilmer. Undersøkelsene viste at mellom 95 % og 98 % av dette var ulovlig materiale, og i all hovedsak ukorrupt. Basert på en kvantitativ vurdering og holdt opp mot det totale innholdet på nettstedet, er rettens vurdering at det her dreier seg om krenkelse i "*stort omfang*".

Det er etter rettens syn ikke grunnlag for å betvile at krenkelsene av rettigheter på strømmetjenestenes nettsteder fortsatt pågår, og at andelen av ulovlig materiale er om lag

som de tidligere funnene viser. Retten viser her til redegjørelsen under punkt 7.1.4.3 i begjæringen oversikten i bilag 80, i tillegg til bilag 51 og bilag 90.

På bakgrunn av det ovennevnte har retten ikke funnet grunn til å vurdere om omfanget av krenkelsene på den enkelte strømmetjenesten er stort også basert på en kvalitativ vurdering av skadevirkningen av aktiviteten, isolert sett. Det kan etter rettens syn imidlertid ikke være tvilsomt at det dreier seg om ulovlig tilgjengeliggjøring som i noen grad bidrar til å gjøre det mindre attraktivt for brukerne å benytte seg av lovlige tjenester, slik at en viss skadevirkning er sannsynlig.

Grunnvilkårene for pålegg i åndsverkloven § 56c første ledd er oppfylt når Viooz, Primewire, DreamfilmHD, Swefilmer og Movie4k.

Retten går over til å vurdere om også interesseavveiningen og helhetsvurderingen i medhold av åndsverkloven § 56c andre ledd, taler for at begjæringen skal tas til følge når det gjelder strømmetjenestene. Også på dette punkt skal det foretas en individuell vurdering. Retten mener likevel at dette kan omtales samlet her fordi de samme hensyn gjør seg gjeldende på samme måte når det gjelder alle strømmetjenestene.

Også når det gjelder strømmetjenestene, slutter rettens seg i hovedsak til rettighetshavernes synspunkter om dette som det er redegjort for i begjæringens punkt 7.2.

Retten tar utgangspunkt i at det kvantitative omfanget av tilgjengeliggjøring på hver av strømmetjenestene er stort, og at tjenestene er enkle og brukervennlige. På samme måte som når det gjelder The Pirate Bay og Extratorrent, må aktiviteten også antas å være skadelig med tanke på rettighetshavernes mulighet til å finansiere sitt arbeid med å skape nye verk, slik at mer generelle samfunnshensyn også er berørt av dette.

Retten er ellers enig med rettighetshaverne i at hensynet til innehaverne av den enkelte strømmetjenesten ikke taler mot et pålegg. Det synes klart å dreie seg om nettsteder der de ansvarlige bevisst krenker beskyttede rettigheter i stort omfang på en måte som fremstår som notorisk. Materialet er nesten utelukkende ulovlig, slik at et pålegg ikke i nevneverdig grad vil hindre tilgang til lovlig materiale på nettstedene.

Retten kan ikke se at ulempene og kostnadene for internettilbyderne ved å få pålegg om blokkeringstiltak mot strømmetjenestene, er av slik karakter at et pålegg blir uforholdsmessig.

Retten ser det også slik at det - i lys av det store omfanget av krenkelser hos hver enkelt strømmetjeneste og det forhold at verkene er tilgjengelige i lovlige tjenester - ikke vil komme i strid med informasjons- og ytringsfriheten å gi et slikt pålegg som rettighetshaverne ber om. Retten viser også til vurderingen av dette i punkt 3.3 ovenfor.

Heller ikke når det gjelder den enkelte strømmetjenesten, mener retten at muligheten for alternative eller mindre inngripende tiltak, kan medføre at et pålegg om blokkeringstiltak bør unnlates. Retten ser det slik at rettighetshaverne ved å forsøke å identifisere og komme i kontakt med innehaverne av disse fem nettstedene, har gjort forsøk på andre tiltak i en slik grad som med rimelighet kan forventes. At rettighetshaverne ikke synes å ha forsøkt å ta skritt mot brukerne, innehaverne eller nettstedets internettilbydere, mener retten ikke kan være avgjørende. Det samme gjelder at det ikke er tatt kontakt med administratorer av toppdomene eller domene-registrarer. Slik denne saken ligger an, er rettens vurdering at slike tiltak ville hatt liten reell mulighet til å påvirke nettstedets aktivitet. I denne vurderingen mener retten det må tillegges vekt at blokkeringstiltak i andre land mot noen av nettstedene ikke synes å ha ført til at aktiviteten på strømmetjenestene avtar. Dette taler for at pålegg til internettilbyderne i de enkelte landene faktisk er et nødvendig tiltak for å kunne stanse brukernes mulighet til å bruke det ulovlige materialet.

Retten ser det derfor slik at det ikke finnes alternative eller mindre inngripende tiltak som kan få avgjørende betydning for helhetsvurderingen når det gjelder strømmetjenestene.

Rettens konklusjon er at hensynene som taler for blokkeringspålegg for hver av strømmetjenestene, klart veier tyngre enn de ulempene som dette medfører. Et pålegg om blokkering til internettilbyderne er etter rettens syn ikke uforholdsmessig. Påstanden om at internettilbyderne skal få slikt pålegg når det gjelder Viooz, Primewire, Swefilmer, DreamfilmHD og Movie4k, tas derfor til følge.

4 Tiltak som skal iverksettes

Retten har ovenfor kommet til at vilkårene for å gi pålegg i medhold av åndsverkloven § 56c er oppfylt når det gjelder hvert enkelt av nettstedene som er omfattet av begjæringen.

Etter åndsverkloven § 56f skal retten i kjennelsen ta stilling til "...hvilke tiltak tjenesteyterne skal iverksette for å etterkomme pålegget...". Det er internettilbyderne som må bære kostnadene knyttet til implementeringen av de blokkeringstiltakene som retten fastsetter.

Det er i dette tilfellet blokkering av Domain Name System – DNS-blokkering - som er aktuelt, noe også rettighetshaverne og Telenor er enige om. Etter gjennomgang av begjæringens punkt 9.1, 9.2 og 9.3 og punkt 9.1.2 og 9.1.3 i Telenors uttalelse, er retten enig i at det bør fastsettes DNS-blokkering som tiltak for å etterkomme pålegget.

DNS-blokkeringen må etter rettens syn omfatte de domenenavnene som er nevnt i bilag 89 til begjæringen og i punkt 11 i begjæringen, med de oppdaterte opplysningene som er gitt om domenenavn knyttet til The Pirate Bay i rettighetshavernes prosesskriv mottatt 1. juni 2015, punkt 3. Siden det er det enkelte nettstedet som er gjenstand for pålegget, kan retten

ikke se at skal gjøres en ny vurdering av vilkårene som følge av de oppdaterte opplysningene. Retten beslutter DNS-blokkering for de domenenavnene som det er godtgjort er operative på tidspunktet for rettens avgjørelse.

At svenske domstoler har besluttet blokkerende tiltak mot domenenavnet "thepiratebay.se", er ikke til hinder for DNS-blokkering som omfatter dette, fordi avgjørelsen ikke er rettskraftig og domenenavnet etter det opplyste fortsatt er i bruk på nettstedet. Domenenavnet "piratebay.se" er imidlertid inaktivt og heller ikke omfattet rettighetshaverne forslag om DNS-blokkering.

Rettighetshaverne har i begjæringens punkt 9.4 anmodet om at retten som del av avgjørelsen skal fastsette en prosedyre for hvordan rettighetshaverne skal gå fram hvis nye domenenavn knyttes til det enkelte nettstedet – såkalt "domenehopping". Dette er i begjæringen nærmere begrunnet og forklart slik:

"For å imøtegå praksisen med "domenehopping" på en sikker og effektiv måte, bør det inntas et punkt i avgjørelsen om blokkering om at retten på grunnlag av prosesskriv fra saksøkerne kan pålegge internettilbyderne å oppdatere sine filtre med nye domenenavn knyttet til et nettsted som allerede er pålagt blokkert. Det vil være opp til saksøkerne å i prosesskrivet dokumentere at det nye domenet er knyttet til det samme nettstedet som allerede er besluttet blokkert. En slik prosedyre som forutsetter at retten - basert på prosesskriv og dokumentasjon fra saksøkerne - etter varsel til Internettilbyderne og innehaveren av nettstedet og anledning for dem til å uttale seg kan pålegge internettilbyderne å oppdatere sine filtre uten at det kreves en ny begjæring om blokkering og ny domstolsbehandling, vil både ivareta prosessøkonomiske hensyn og hensynet til rettssikkerheten."

Også i prosesskrivet av 28. august 2015 har rettighetshaverne begrunnet dette nærmere. Telenor har gitt uttrykk for at det i slike tilfeller i utgangspunktet må sendes ny begjæring til retten, og uansett at internettilbyderne må kunne påberope seg endringer ved nettstedet som er relevante for hvorvidt det fortsatt er grunnlag for pålegg.

Retten har forståelse for rettighetshavernes behov for enklest mulig å kunne håndtere domenehopping som metode for å omgå et blokkeringstiltak. Retten kan imidlertid ikke se at det i loven eller lovens forarbeider er åpnet for å fastsette den foreslåtte prosedyren, med en form for forenklet domstolsbehandling der rettens prøving skal være begrenset til hvorvidt det nye domenenavnet er knyttet til et nettsted som før er besluttet blokkert.

Når retten tar stilling til et krav om pålegg etter åndsverkloven § 56c, må den basere seg på det bevismaterialet og de påstander og påstandsgrunnlag som foreligger. Slik retten forstår åndsverkloven § 56c flg. må et krav om å blokkere nye domenenavn som knyttes til et tidligere blokkert nettsted, derfor forfølges ved at det sendes en ny begjæring om det.

I prinsippet må det i en slik ny sak godtgjøres at det er faktisk og rettslig grunnlag for kravet. Det kan også tenkes at det har skjedd andre endringer enn domenehoppingen, som innebærer at vurderingen kan bli annerledes. I de typiske tilfellene av domenehopping, der det ikke har skjedd andre relevante endringer, antar retten imidlertid at både begjæringen og rettens prøving i praksis kan bli begrenset til hvorvidt domenenavnet er knyttet til det tidligere blokkerte nettstedet. Retten antar derfor at ulempene ved å fremme ny begjæring i slike tilfeller vil være begrensede. Retten peker også på at den foreslåtte prosedyren uansett vil kunne skape ulike avgrensningsproblemer for partene og for retten ved en eventuell senere tvist om et nytt domenenavn.

Selv om innehavernes adresser og delvis identiteter er ukjent, og de ikke har hatt anledning til å uttale seg, har retten kommet til at det i dette tilfellet ikke er grunnlag for å stille som vilkår for ikrafttredelse av pålegget at rettighetshaverne stiller sikkerhet for et mulig erstatningskrav mot internettilbyderne. Retten slutter seg til rettighetshavernes vurdering av dette i punkt 10 i begjæringen.

Retten kan ikke se at partene har uttalt seg om hvilken frist som bør fastsettes for å iverksette tiltakene, jf. åndsverkloven § 56f andre ledd. Retten antar at det i dette tilfellet dreier seg om forpliktelser som kan fullbyrdes, jf. tvisteloven § 19-7 første ledd. Retten fastsetter fristen til to uker etter at kjennelsen er forkynt for den enkelte internettilbyderen.

På bakgrunn av punkt 9.5 i begjæringen og punkt 9.1.4 i Telenors uttalelse har retten kommet til at påleggene bør gis begrenset varighet, jf. åndsverkloven § 56f andre ledd. Varigheten av påleggene settes til fem år fra tiltakene er iverksatt. Retten har ikke funnet grunnlag for å fastsette en forenklet prosedyre for videreføring av blokkeringen, slik rettighetshaverne foreslår i punkt 9.5 i begjæringen. Retten viser til hva som er nevnt ovenfor angående nye domenenavn.

Retten har heller ikke grunnlag for å fastsette utforming av en slik informasjonsside ved videre-ruting som er omtalt i begjæringens punkt 9.6, og overlater derfor dette til rettighetshaverne og internettilbyderne.

5 Sakskostnader

Rettens resultat innebærer at rettighetshaverne har vunnet saken og i utgangspunktet har krav på dekning av sine sakskostnader fra sine motparter, jf. tvisteloven § 20-2 første og andre ledd. At retten ikke beslutter en slik prosedyre for blokkering av nye domenenavn som rettighetshaverne foreslår, innebærer ikke at saken ikke er vunnet.

Det følger motsetningsvis av åndsverkloven § 56k at internettilbyderne ikke kan ilegges ansvar for rettighetshavernes sakskostnader for tingretten. Når det gjelder innehaverne av de sju nettstedene, kan det ikke ses at det i dette tilfellet for noen av dem foreligger tungtveiende grunner som tilsier at det gjøres unntak fra hovedregelen om at tapende part må dekke sakskostnadene fullt ut, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd. Etter rettens syn har ikke de spørsmålene som for retten har vært avgjørende for den faktiske og rettslige

bedømmelsen og resultatet knyttet til det enkelte nettstedet, fremstått som særlig tvilsomme. Det kan heller ikke ses at det for noen av innehaverne foreligger andre omstendigheter som kan tilsi at det helt eller delvis gis fritak for ansvaret for sakskostnader. Det forhold at saken her er avgjort uten at de har hatt anledning til å uttale seg, jf. åndsverkloven § 56e tredje ledd, kan retten heller ikke se tilsier at det gjøre unntak fra sakskostnadsansvaret. Retten antar at innehavernes interesser i så måte er tilstrekkelig ivaretatt gjennom bestemmelsene i åndsverkloven § 56i og §56j, sammenholdt med § 56l.

Ifølge fremlagt sakskostnadsoppgave har rettighetshaverne i alt krevd dekket 1 623 755 kroner inkludert merverdiavgift og 1 400 000 kroner uten merverdiavgift. Av dette er 52 800 kroner utgifter til sakkyndige rapporter og det resterende salær for juridisk bistand fram til begjæringen. Det er opplyst at det er påløpt 1 130,75 timers arbeid for prosessfullmektig og rettslig medhjelper.

På bakgrunn av sakens omfang og kompleksitet, og at det har vært nødvendig for rettighetshaverne og deres advokater å foreta omfattende undersøkelser for å fremskaffe slik dokumentasjon som er påkrevd, har retten kommet til at det totale kravet må anses som nødvendige kostnader ved saken, jf. tvisteloven § 20-5 første ledd.

Rett og plikt til sakskostnader avgjøres særskilt for hver rettighetshaver overfor hver av motpartene, jf. tvisteloven § 20-6 første ledd. Rettighetshaverne har i påstanden foretatt en oppdeling og fordeling av sakskostnadskravet. Det fremgår der at saksøker 1 til 5 ikke krever sakskostnader, og at kravet om sakskostnader er fordelt på saksøker 6 til 12 og på de tre partshjelperne. Det er opplyst at det er tatt hensyn til at en del av disse ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift. Retten legger rettighetshavernes opplysninger til grunn og har ikke funnet grunn til å gjøre endringer på den fordelingen som fremgår av punkt 57 til 63 i påstanden. Alle kronebeløp er av retten avrundet til nærmeste krone.

Basert på redegjørelsen i begjæringens punkt 3.3.1 og dokumentene det der er vist til, legger retten til grunn som sannsynliggjort at Neij og Trakunroek er innehavere av The Pirate Bay. Retten mener at det også er sannsynliggjort at Bakrie og Bein Aime Investments Ltd. er innehavere av henholdsvis Viooz og Primewire. Disse pålegges derfor å betale sakskostnader. Slik retten forstår åndsverkloven § 56k sammenholdt med § 56e tredje ledd tredje punktum, kan retten tilkjenne rettighetshaverne sakskostnader også fra innehaverne av Extratorrent, Swefilmer, DreamfilmHD og Movie4k, selv om deres identitet er ukjent. En annen sak er at slike avgjørelser neppe vil oppfylle lovens vilkår for å være tvangsgrunnlag etter norsk rett.

SLUTNING

Pålegg til Telenor Norge AS

- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- 4 Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med subdomener.
- Telenor Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- Telenor Norge AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 1 til 7 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 1 til 7 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til NextGenTel AS

- NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- 10 NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac*, *med sub-domener*.
- NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- 14 NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med subdomener*.
- NextGenTel AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- NextGenTel AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 9 til 15 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 9 til 15 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til Get AS

- 17 Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med subdomener.
- 18 Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- 19 Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- 20 Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com*, *med sub-domener*.
- Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med sub-domener.
- Get AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med sub-domener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- Get AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 17 til 23 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 17 til 23 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til Altibox AS

- Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- 27 Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- 29 Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- 30 Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med subdomener.
- Altibox AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- 32 Altibox AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 25 til 31 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 25 til 31 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til TeliaSonera Norge AS

- 33 TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *primewire.ag*, *primewire.is og primewire.org*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med sub-domener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- TeliaSonera Norge AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 33 til 39 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 33 til 39 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til TeliaSonera AS

- TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- 42 TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com*, *med sub-domener*.
- TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *primewire.ag*, *primewire.is og primewire.org*, *med sub-domener*.
- 47 TeliaSonera AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- 48 TeliaSonera AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 41 til 47 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 41 til 47 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til HomeNet AS

- 49 HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.
- 50 HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac*, *med sub-domener*.
- 52 HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org, med sub-domener*.
- HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- 54 HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med subdomener.
- HomeNet AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- HomeNet AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 49 til 55 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 49 til 55 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Pålegg til Ice Norge AS

- Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet The Pirate Bay ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *thepiratebay.se, piratebay.net, piratebay.org, thepiratebay.com, thepiratebay.net, thepiratebay.org, thepiratebay.mn, thepiratebay.gd, thepiratebay.la, thepiratebay.am, thepiratebay.vg, thepiratebay.mu, thepiratebay.sh, thepiratebay.tw, thepiratebay.fm og thepiratebay.ms, med sub-domener.*
- 58 Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Extratorrent ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *extratorrent.cc*, *extratorrent.com og extratorrent.ws*, *med sub-domener*.
- 59 Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Viooz ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *viooz.ac, med sub-domener*.
- 60 Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet DreamfilmHD ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *dreamfilmhd.org*, *med sub-domener*.
- 61 Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Swefilmer ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: *swefilmer.com, med sub-domener*.
- 62 Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Primewire ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: primewire.ag, primewire.is og primewire.org, med subdomener.
- Ice Norge AS skal hindre eller vanskeliggjøre kundenes tilgang til nettstedet Movie4k ved å iverksette DNS-blokkering av domenenavnene som i dag benyttes av nettstedet: movie4k.to, movie4k.tv, movie4k.me og movie.to, med subdomener, og .movie2k.pe, www.movie2k.pe, .movie2k.cm og www.movie2k.cm.
- Ice Norge AS skal iverksette tiltakene nevnt i punkt 57 til 63 innen to uker at kjennelsen er forkynt. Påleggene i punkt 57 til 63 skal ha en varighet på fem år fra tiltakene er iverksatt.

Sakskostnader

- Hans Fredrik Lennart Neij og Supavadee Trakunroek innehavere av nettstedet The Pirate Bay betaler som solidarisk ansvarlige sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc,
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,
  - e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
  - f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc.
  - g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
  - h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
  - 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,
  - j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 66 Innehaveren av nettstedet Extratorrent betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc.
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,

- e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
- f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc,
- g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
- h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
- 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,
- j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 67 Abubakr Bakrie, innehaveren av nettstedet Viooz, betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc.
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc.
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,
  - e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
  - f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc.
  - g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
  - h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
  - 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,

- j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 68 Innehaveren av nettstedet DreamfilmHD betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc.
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,
  - e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
  - f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc.
  - g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
  - h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
  - 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,
  - j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 69 Innehaveren av nettstedet Swefilmer betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc.
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,

- e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
- f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc,
- g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
- h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
- 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,
- j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 70 Bein Aime Investments Ltd, innehaveren av nettstedet Primewire, betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc,
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,
  - e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
  - f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc,
  - g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
  - h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
  - 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,

- 71 Innehaveren av nettstedet Swefilmer betaler sakskostnader med
  - a. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Disney Entertainment Inc,
  - b. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Paramount Pictures Corporation,
  - c. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Columbia Pictures Industries Inc,
  - d. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Twentieth Century Fox Film Corporation,
  - e. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Universal City Studios Productions LLLP,
  - f. 11 756 ellevetusensjuhundreogfemtiseks kroner til Wamer Bros. Entertainment Inc,
  - g. 70 538 syttitusenfemhundreogtrettiåtte kroner til Norsk forening for komponister og tekstforfattere,
  - h. 56 430 femtisekstusenfirehundreogtretti kroner til Norsk Videogramforening,
  - 1. 15 710 femtentusensjuhundreogti kroner til Videobransjens Felleskontor AS,
  - j. og 18 750 attentusensjuhundreogfemti kroner til Norske Filmdistributørers Forening.
- 72 Oppfyllelsesfristen i punkt 65 til 71 er to uker etter at kjennelsen er forkynt.

Dokument i samsvar med undertegnet original

Retten hevet

Oslo tingrett 2.9.2015 Janne Beathe Møgster

Jon Østensvig

Kjennelsen forkynnes for alle saksøkerne og partshjelperne ved prosessfullmektigen, advokat Rune Ljostad. Kjennelsen forkynnes for saksøkte nr. 1, Telenor Norge AS, ved prosessfullmektigen, advokat Rune Opdahl.

Kjennelsen forkynnes ved postforkynning for de øvrige saksøkte. De saksøkte nr. 9 til 16 skal gjøres kjent med sin rett til å begjære etterfølgende forhandlinger, jf. åndsverkloven § 56f fjerde ledd.

Rettledning om ankeadgangen i sivile saker

Reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 om anke til lagmannsretten og Høyesterett regulerer den adgangen partene har til å få avgjørelser overprøvd av høyere domstol. Tvisteloven har noe ulike regler for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger.

Ankefristen er én måned fra den dagen avgjørelsen ble forkynt eller meddelt, hvis ikke noe annet er uttrykkelig bestemt av retten. Ankefristen avbrytes av rettsferien. Rettsferie er følgende: Rettsferiene varer fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag, fra og med 1. juli til og med 15. august og fra og med 24. desember til og med 3. januar, jf. domstolloven § 140.

Den som anker må betale behandlingsgebyr. Den domstolen som har avsagt avgjørelsen kan gi nærmere opplysning om størrelsen på gebyret og hvordan det skal betales.

Anke til lagmannsretten over dom i tingretten

Lagmannsretten er ankeinstans for tingrettens avgjørelser. En dom fra tingretten kan ankes på grunn av feil i bedømmelsen av faktiske forhold, rettsanvendelsen, eller den saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen.

Tvisteloven oppstiller visse begrensninger i ankeadgangen. Anke over dom i sak om formuesverdi tas ikke under behandling uten samtykke fra lagmannsretten hvis verdien av ankegjenstanden er under 125 000 kroner. Ved vurderingen av om samtykke skal gis skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, partenes behov for overprøving, og om det synes å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket eller ved behandlingen av saken.

I tillegg kan anke – uavhengig av verdien av ankegjenstanden – nektes fremmet når lagmannsretten finner det klart at anken ikke vil føre fram. Slik nekting kan begrenses til enkelte krav eller enkelte ankegrunner.

Anke framsettes ved skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Selvprosederende parter kan inngi anke muntlig ved personlig oppmøte i tingretten. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater inngir muntlig anke.

I ankeerklæringen skal det særlig påpekes hva som bestrides i den avgjørelsen som ankes, og hva som i tilfelle er ny faktisk eller rettslig begrunnelse eller nye bevis. Ankeerklæringen skal angi:

- ankedomstolen
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hvilken avgjørelse som ankes
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det krav ankesaken gjelder, og en påstand som angir det resultatet den ankende parten krever
- de feilene som gjøres gjeldende ved den avgjørelsen som ankes
- den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil
- de bevisene som vil bli ført
- grunnlaget for at retten kan behandle anken dersom det har vært tvil om det
- den ankende parts syn på den videre behandlingen av anken

Anke over dom avgjøres normalt ved dom etter muntlig forhandling i lagmannsretten. Ankebehandlingen skal konsentreres om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet og tvilsomme når saken står for lagmannsretten.

Anke til lagmannsretten over kjennelser og beslutninger i tingretten

Som hovedregel kan en *kjennelse* ankes på grunn av feil i bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen eller saksbehandlingen. Men dersom kjennelsen gjelder en saksbehandlingsavgjørelse som etter loven skal treffes etter et skjønn over hensiktsmessig og forsvarlig behandling, kan avgjørelsen for den skjønnsmessige avveiningen bare angripes på det grunnlaget at avgjørelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan bare ankes på det grunnlaget at retten har bygd på en uriktig generell lovforståelse av hvilke avgjørelser retten kan treffe etter den anvendte bestemmelsen, eller på at avgjørelsen er åpenbart uforsvarlig eller urimelig.

Kravene til innholdet i ankeerklæringen er som hovedregel som for anke over dommer.

Etter at tingretten har avgjort saken ved dom, kan tingrettens avgjørelser over saksbehandlingen ikke ankes særskilt. I et slikt tilfelle kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Anke over kjennelser og beslutninger settes fram for den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anke over kjennelser og beslutninger avgjøres normalt ved kjennelse etter ren skriftlig behandling i lagmannsretten.

Anke til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Slikt samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. – Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta til behandling anker over *kjennelser og beslutninger* dersom de ikke reiser spørsmål av betydning utenfor den foreliggende saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller den i det vesentlige reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelse og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.